

(Kort bemærkning).

Jørgen Junior (FP):

Jeg vil blot spørge udenrigsministeren: hvor stor en del af de 115 mill. kr., som hele dette program koster, og hvoraf Danmark skal betale de 5 mill. kr., skal bruges inden for Namibia inden en afstemning, altså med andre ord til fordel for hr. Ahrtsaaris FN-administration, og hvor stor en del vil blive tildelt namibiere uden for Namibia?

(Kort bemærkning).

Lasse Budtz (S):

Jeg skal blot til hr. Svend Andersen (Rosk. a.) sige, at da der enten er tale om et ønske om at misfortolke mig eller en manglende evne til at forstå, hvad jeg siger, må jeg henvisne til referatet af denne folketingsdebat i Folketingstidende.

Udenrigsministeren (Christophersen):

Jeg er ikke i stand til at svare på hr. Jørgen Juniors spørgsmål, og her har vi et godt eksempel på værdien af at stille spørgsmål i finansudvalget om den slags ting. Så havde der foreligget et skriftligt spørgsmål, så havde man fået en velgennemarbejdet skriftlig besvarelse. Jeg synes, det absolut taler til fordel for den fremgangsmåde, jeg tidligere har anbefalet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af merværdiafgiften på fødevarer og medicin [af Kaj Hansen (DKP) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 3. Fremsat 10/10 78).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Den opfordring til regeringen om at fremsætte lovforslag om afskaffelse af moms på fødevarer og medicin er jo en gammel kending. Det er vist fjerde eller femte gang, den fremsættes fra kommunistisk side, og jeg tror at kune sige, at forslagets skæbne vil blive den samme som tidligere. Det er urealistisk at forestille sig, at regeringen skulle fremsætte et lovforslag, der vil medføre et provenutab på mange milliarder kroner, og jeg skal ikke her komme ind på de øvrige argumenter mod forslaget, men ganske kort på regeringens vegne afvise forslaget.

Blendstrup (S):

Som ministeren for skatter og afgifter lige har sagt det, er dette et forslag, der har været fremsat tidligere og det endda indtil flere gange. Konsekvenserne af forslagets gennemførelse må derfor antages at være velkendte gennem tidligere behandlinger her i tinget. I øvrigt er alle følgevirkninger og problemer i forbindelse med indførelse af en differentieret moms eller nulsatser for visse varegrupper indgående belyst i en redegørelse foretaget af finansministeriet i 1973, så jeg skal begrænse mig til blot at understrege et par af de følgevirkninger, forslagets gennemførelse vil medføre.

For det første vil det medføre betydelige administrative vanskeligheder, og den kontrolmulighed, vi har med det nuværende system, vil blive væsentligt formindsket, samtidig med at omkostningerne ved administration og kontrol vil forøges.

For det andet vil det blive overordentligt svært at adskille, hvilke varegrupper eller dele af enkelte produkter som skal være momsbelagte, og hvilke som skal friholdes for moms, alene ud fra den kendsgerning, at enkelte produkter anvendes til flere formål,

[Blendstrup]

hvoraf et af formålene kan ligge inden for det, som har med fødevarer at gøre.

Jeg skal på den socialdemokratiske gruppes vegne indstille, at forslaget bliver afvist.

Thorndahl (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke støtte tanken om en differentieret moms. Den vil være upraktisk, og den vil give betydelige administrative vanskeligheder og i øvrigt føre til en lang række problemfyldte afgrænsningsvanskeligheder.

Det sociale problem, som formentlig er baggrunden for forslaget, løses både socialt og praktisk langt bedre ved at fritage de socialt dårligst stillede for indkomstskat ved, således som fremskridtspartiet ofte har foreslået det, at forhøje det skattefrie bundfradrag meget væsentligt.

Jeg har i øvrigt noget vanskeligt ved at følge kommunisternes talbehandling og beregninger. DKP siger i bemærkningerne, at en afskaffelse af madmomsen reelt vil betyde en udvidelse af den disponible indkomst for en lønmodtager på ca. 4.000 kr. pr. år, og det må være ud fra nogle gennemsnitsberegninger og -betragtninger. Og man siger videre, at det må være det dobbelte for en husstand. Videre siger man, at en afskaffelse af madmomsen vil bevirke et provenutab på brutto 6,4 mia kr.

Den gennemsnitlige husstandsstørrelse, sådan som vi i dag kender den, er på omkring 2,5 personer, og med de 5,1 mill. indbyggere, som jeg er sikker på kommunisterne også vil give mig ret i at vi har herhjemme, kan vi regne os frem til ca. 2 mill. husstande, der altså efter DKPs opfattelse vil kunne opnå en økonomisk forbedring på 8.000 kr. som følge af en afskaffelse af madmomsen eller sammenlagt en forbedring af størrelsesordenen 16 mia kr. Det er omkring halvdelen af det samlede momsprovenu og knap 3 gange så meget som de 6,4 mia kr., DKP har regnet sig frem til.

Det er uden videre indlysende, at der ikke er dækning for DKPs økonomiske betragtninger. Det er simpelt hen en meget grov regnefejl, som man ikke kan være bekendt at præsentere folketinget for.

En afskaffelse af madmomsen vil i gennemsnit forbedre vore ca. 2 mill. husstandes økonomi med ca. 2.500 kr. pr. år og ikke de

8.000 kr., som man har påstået fra DKPs side. Jeg går derfor ud fra, at DKP vil beklage de meget grove fejl, der indgår i bemærkningerne.

Henrik Toft (V):

Da venstres ordfører, hr. Holm, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende til beslutningsforslag nr. B 3.

Forslaget om afskaffelse af moms på fødevarer og medicin er set før. Jeg skal også denne gang på venstres vegne afvise forslaget med henvisning til bl. a. problemerne med grænsedragning mellem momsbelagte og ikke-momsbelagte varer. Det er et problem, som forslagsstillerne overhovedet ikke beskæftiger sig med hverken i selve forslaget eller i bemærkningerne. Man nøjes med at henvise til lande, der har differentieret moms, som om det i sig selv skulle være en dokumentation.

Jeg vil også godt henvise til de administrative byrder, en differentieret moms vil betyde for detailhandelen. Falder moms på fødevarer og medicin væk, betyder det et lavere momsprovenu, og det vil derved føre til en lempelse af finanspolitikken, hvis ikke provenuet hentes på anden måde. Det bekymrer næppe kommunisterne, men det er ingen anbefaling.

Kallesøe (KF):

Det konservative folkeparti vil gå imod det forslag om differentieret moms, som kommunisterne har stillet. En fritagelse af moms på fødevarer og medicin vil give meget store administrative vanskeligheder og vil nødvendiggøre et voksende bureaukrati.

Det vil skabe betydelige vanskeligheder i erhvervslivet, og der vil være et stort antal tilfælde, hvor man har svært ved at drage grænsen mellem, hvor det er moms på mad, og hvor det er moms på andre varer.

Dertil kommer, at en differentieret moms i øvrigt vil have alvorlige konsekvenser for hele den øvrige beskatning. Den nuværende høje indkomstbeskatning virker dræbende på initiativ og virkelyst, og det har i den større sammenhæng i højeste grad en skadelig virkning for de svageste indkomstgrupper. Indkomstbeskatningen tåler i hvert fald ikke yderligere belastning, uden at det får conse-

[Kallesøe]

kvenser for dynamikken i erhvervslivet og i det øvrige samfund.

Vi ved naturligvis godt, at en generel moms er den letteste moms at administrere både for det offentlige og for erhvervslivet og for forbrugerne, men at den samtidig kan have uheldige følger for en række svagere indkomstgrupper. Derfor har mit parti også medvirket til at løse dette problem ved i forbindelse med momsreguleringer at sikre, at f. eks. pensionister og andre grupper med lave indkomster holdes skadesløse ved forhøjelser og reguleringer af offentlige ydelser o. lign.

En ensartet moms betyder endelig, at der ikke sker en konkurrenceforvridning, og kun i særlige tilfælde bør man påvirke forbrugsvalget gennem afgiftspolitikken.

Villy Jørgensen (CD):

Centrum-demokraterne kan ikke støtte kommunisternes forslag om afskaffelse af moms på fødevarer og medicin. Provenutabet af madmomsen vil ifølge bemærkningerne blive på 6,4 mia kr., og alene derfor er det en håbløs tanke at gennemføre forslaget. Disse 6,4 mia kr. ville vi så skulle hente ved en forøgelse af momsens på de øvrige varegrupper, ved forhøjelse af andre afgifter eller ved større indkomstskatter, og det kan vi ikke gå ind for.

Da momsens sidst blev forhøjet, stillede vi ændringsforslag om tilskud i producentledet til visse fødevarer. Vi gjorde det ud fra den betragtning, at en merværdiafgift med forskellige procentsatser ikke er mulig at administrere og kontrollere tilstrækkelig effektivt. Man behøver blot at tænke på, hvilke problemer det ville give i de detailforretninger, der handler både med fødevarer og med andre varer, dvs. købmænd, bagere, supermarkeder, varehuse osv. En adskillelse i to varegrupper ville give en masse administrative problemer, som vi ikke kan byde den danske detailhandel.

I bemærkningerne henvises der ganske vist til, at de øvrige EF-lande har forskellige momssatser, og kommunisterne vil vel dermed dokumentere, at det kan lade sig gøre. Men så let er det nu ikke, alene af den grund, at vi her i landet kræver en meget høj grad af nøjagtighed i momsregnskabet. I andre lande er man ikke så nøjeregnende; dér er man tilfreds med, at der sker en regulering

i forhold til indkøb og de normale avancer. Det er en fremgangsmåde, som ikke ville blive godkendt i Danmark, medmindre vi samtidig med indførelsen af forskellige momssatser slækker på regnskabsbestemmelserne for momsens.

En afskaffelse af moms på fødevarer vil selvsagt også stille meget store krav til kontrolforanstaltninger og en betydelig forøgelse af momskontrollens mandskab. Foruden provenutabet vil der altså opstå en merudgift, som der også skal skaffes dækning for.

Ole Olsen (SF).

Det er jo en gammel kending fra DKP, vi står over for, og derfor kunne man selvfølgelig være fristet til alene at henvise til, hvad man har sagt tidligere i samme sag. Men jeg synes godt, jeg kunne føle trang til at knytte et par bemærkninger mere til det.

Jeg ser ikke på samme måde på, at man gik væk fra momsens på medicin som på momsens på fødevarer. På medicinområdet må jeg erkende, at jeg er fuldstændig enig med kommunisterne i, at det burde afskaffes, og jeg tror ikke på, at det ville give så forfærdelig store problemer med hensyn til momsadministrationen at friholde medicin fra moms.

Med hensyn til momsens på fødevarer er problemstillingen en lidt anden. Jeg mener, at kommunisterne ikke har foretaget den afgrænsning, som nødvendigvis må foretages mellem fødevarer og nydelsesmidler. Hvad skal vi have? Skal vi fritage for momsens på krabbekonserves, på kaviar eller på hvad? Hvor skal grænsen gå? Det er den ene indvending, jeg har mod det.

Det rimelige er det, som SF har foreslået, og som også andre har været inde på, nemlig at man for en afgrænset del af fødevarerne – dem, som virker meget tungt på forbrugerne, man kan nævne mejeriprodukter og slagteri-produkter – giver tilskud eller undlader at opkræve moms i produktionsledet. Derved er man i stand til at kontrollere det, og der opstår ikke de samme vanskeligheder, som der opstår efter kommunisternes forslag.

Jeg kan altså undtagelsesvis være enig med CD – det sker ikke så forfærdelig tit – med hensyn til, hvordan man skal administrere en nedsættelse af momsens på fødevarer.

[Ole Olsen]

Der er også blevet talt om vanskelighederne ved at kontrollere momsopkrævningen, og kommunisterne nævner, hvordan momsen er indrettet i de forskellige lande. Jeg kan uden sådan set at begynde at lave racehad ud af det gøre opmærksom på, at man rundt omkring har noget, man kalder den latinske mentalitet, som åbenbart, så vidt jeg har opfattet det, går ud på, at dette at opkræve moms hos detailhandelen og få den til at betale til staten vist er meget, meget svært – så har jeg ikke sagt det for voldsomt. Jeg tror, der er forskel på, hvordan administrationen af moms er her i landet, og hvordan den er andre steder, og jeg vil nok tro, at vi her i landet er indstillet på en sådan grad af nøjagtighed, at vi meget nødig vil have, at dele af momsen blev liggende i et eller andet handelsled uden at gå videre til staten.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Forslaget drejer sig om indførelse af differentieret moms. Det er det radikale venstre ikke tilhænger af. Det har allerede været sagt, at det medfører vanskeligheder både for myndighederne og for de handlende, som det går ud over. Det kunne vel næsten ikke være udpenslet bedre, end det blev gjort af CD denne gang.

Der sker jo unægtelig noget med CDs opfattelser. Jeg mindes, at dengang vi forhøjede momsen fra 15 til 18 pct. var CD fremme med et forslag om at indføre differentieret moms, sådan at fødevarer fik en anden momssats end det øvrige momsområde. Det er naturligvis meget morsomt at konstatere, at også det standpunkt har CD forladt. Denne gang kan man så lykønske dem til, at de foreløbig er endt i et fornuftigt standpunkt – hvor længe det så holder, må vi jo vente og se.

Jeg vil gerne føje lidt mere til om stillingtagen til det kommunistiske forslag og erindre kommunisterne om, at vi har en norsk undersøgelse om konsekvenserne ved at indføre mindre moms på madvarer. Denne har helt entydigt vist, at gennemfører vi en nedsat moms på madvarer, så er det de velstående, der får gavn af det. Og hvis der er nogen, der trænger til at få beviser for, at det naturligvis vil være sådan, så kan man bare tage et så enkelt eksempel som, hvem det er, der spiser de engelske bøffer. Det er naturligvis

de velstående. Momsen på engelsk bøv er meget højere end momsen på dansk bøv, som de mindre velstående må nøjes med. Så enkelt er forholdet. Det bliver sagt i den norske undersøgelse, at man ikke, hvis man ønsker at støtte de socialt dårligt stillede dele af befolkningen, kan finde en måde, der er mindre hensigtsmæssig end differentieret moms på madvarer.

Med hensyn til medicin må jeg sige, at dér har vi jo gud ske lov fået gennemført, at der er støtte til køb af medicin. Vel, jeg ved, at der er folk, som stadig væk kvier sig ved at bede om at få betalt medicin, men vi må lære dem, at dette at få sociale tilskud i Danmark ingen nådesakt er mere. Det er en ret, man har, når man ikke har en stor indtægt.

Jeg kan derfor ikke på nogen måde anbefale, at et flertal skulle gennemføre det kommunistiske forslag.

Arne Bjerregaard (KrF):

Skulle man forestille sig, at fødevarer blev fritaget for moms, så må der jo, som det allerede er sagt, være klare afgrænsninger. Jeg kan ikke umiddelbart se, hvordan man vil lave disse afgrænsninger, men hvis man vil tage ganske bestemte fødevarerområder og sige, at her skal der ikke være moms, f. eks. på det gode danske grovbrød, så kunne der selvfølgelig være tale om at gå med til noget sådant, for her kan være en klar afgrænsning. Men hvis vi f. eks. siger, at det skal være mel i al almindelighed, ja, hvad så med flødeskumskagerne, hvor mel jo indgår som en rig ingrediens? Og hvis mælken skal fritages, så indgår flødeskum jo sådan set også i de kære flødeskumskager, og jeg mener ikke just, at flødeskumskager er en nødvendighed i den daglige kost, og jeg mener heller ikke ud fra en sundhedsmæssig betragtning, at det er en nødvendighed for den danske befolkning.

Men om man ville gøre dette, så tror jeg alligevel ikke, at vi vil være til sinds at støtte en differentieret moms, fordi det vil give yderligere belastninger af vore handlende, og de har sådan set belastninger nok i forvejen på forskellig måde. Derfor må vi på dette område afvise forslaget.

Med hensyn til medicin er vi straks mere velvillige, men på den anden side mener vi dog, at det vil være nemmere at udvikle til-

[Arne Bjerregaard]

skudsmåden. Jeg mener, at det ikke er helt rimeligt, som det er i øjeblikket, men det er dog sådan, at alle, der skal have livsvigtig medicin, ikke behøver at betale et større beløb for at få denne livsvigtige medicin. Der kan selvfølgelig være medicinprodukter, som det mere er blevet en, ja, jeg tør næsten ikke sige: en mode at bruge, men i al fald stimulanter, og som det ikke er nødvendigt at give momsfrigtagelse for. På medicinrådet er vi altså villige til at være med til at se på, om der skulle være en momsfrigtagelse, eller om vi skal ændre tilskudslovgivningen på dette område.

Flygaard (DR):

På mit partis vegne skal jeg meddele, at vi ikke kan gå ind for det foreliggende forslag til folketingsbeslutning, da vi i det omfang, man skal have en momsbeskatning, er tilhængere af en generel moms, der er ens for alle varer og tjenesteydelser. Vi er godt bekendt med, at man i en række lande har en differentieret moms, men uagtet at dette er tilfældet, mener vi, at en sådan ud fra et administrativt og kontrolmæssigt synspunkt ikke er ønskværdig.

Waldorff (VS):

Selv om de tal, der opgivet i det kommunistiske forslag, nok er noget hen i vejret, så er der ikke nogen tvivl om i hvert tilfælde, at en fjernelse af momsen på fødevarer ville betyde en ganske mærkbar reallønsforbedring, og alene af den grund kunne man støtte forslaget. Dertil kommer selvfølgelig, som det er påpeget hundredvis af gange, hvor asocialt det faktisk virker, når man har en moms på områder som fødevarer og medicin.

Jeg mener ikke, at de argumenter, der har været med henvisning til, hvordan man praktiserer et moms-system i de andre europæiske lande, er særlig overbevisende, de er ret tynde. Det kunne jeg i hvert fald godt tænke mig at se bedre dokumenteret, inden man afviser det. Jeg går ud fra – det er jeg sådan set ret sikker på – at kommunisterne også mener, at momsen skal væk principielt. Det mener vi klart nok, men vi vil selvfølgelig være villige til at støtte det, hvis man kan få fjernet momsen bare på en del af forbruget.

Karl Møller (DKP):

Som nyt medlem af tinget – endnu yngre end vores SV-regering – må jeg nok sige, at det var en stor glæde at overvære den u-landsdebat, vi havde for ganske kort tid siden. Den viste enorm enighed, når det drejer sig om at udvise en retfærdig social holdning til folk i verden, som lider sult og nød. På den baggrund må jeg nok sige, at det er lidt af en spand koldt vand i hovedet at se den ret så totale afvisning, der har været her af vort genfremsatte forslag om at afskaffe momsen på fødevarer og medicin, som jo netop går ud på at hjælpe de svageste stillede grupper i vort samfund. Jeg synes jo netop, at det måtte vække genkendelsens glæde at se dette forslag én gang til.

Det er et godt og socialt retfærdigt forslag, som vi her opfordrer regeringen til at fremsætte. Det er, som det også står i bemærkningerne, en stor hjælp for de svageste stillede grupper i samfundet. Det vil forbedre deres økonomi. Det vil for dem billiggøre de daglige, nødvendige forbrugsvarer som fødevarer og medicin. Det vil udvide købekraften, og det vil dermed også øge forbruget af andre varer og dermed stimulere beskæftigelsen.

Jeg synes nok, at netop i en tid, hvor man for nylig har kunnet høre cheferne for arbejdsformidlingskontorerne landet over tale om, at vi i vintermånederne efter jul vil have 230.000 arbejdsløse, må alle beskæftigelsesforslag, uanset hvor de kommer fra, være meget velkomne for regeringen. Vi har regnet ud, at vores forslag vil kunne bringe omkring 15.000 i arbejde.

Vi ved godt, at det er en ret så stærk formidskelse af det beregnede provenu, vi har beregnet at det vil koste staten at afskaffe merværdiafgiften på de to omtalte ting. Men jeg mener også, at man skal se forslaget som led i en samlet række forslag, som kommunisterne fremsætter, hvor det næste skal behandles efter dette forslag, spørgsmålet om en ændret skattelovgivning, som sikrer en anderledes effektiv skattekontrol, spørgsmålet om at finde frem til den snes milliarder kroner, som i dag unddrages beskatning. Det skal også ses i forbindelse med en lang række ændringsforslag til finanslovsforslaget, som samlet vil skaffe både flere penge til staten og flere i arbejde.

Vi er godt klar over, at genfremsættelsen sker på en ret så sorgelig aktuel baggrund. Som SV-regeringens første handling så vi jo

[Karl Møller]

netop det diametralt modsatte af det, vi nu fremsætter forslag om, nemlig en momsforhøjelse til 20% pct. med følgevirkninger, som også er modsatte af dem, vi tilstræber, følgevirkninger som prisstigninger, reallønsforringelse og forøget arbejdsløshed. Samtidig har vi set, at et EF-direktiv om moms på kantinedrift er trådt i kraft, og kun den stærke bevægelse, de mange protester fra de uddannelsessøgende, fra lærlingene og også fra de værnepligtige netop i disse dage kan sikre, at disse ret så typiske lavtlønsgrupper får kompensation for den ca. 10 pct. fordyrelse af deres leveforhold, som denne gave fra EF medfører for dem.

Ved behandlingen af momsforhøjelsen var ikke mindst de sociale kompensationer i centrum. Det blev nødvendigt for SV at tage dem med, selv om hverken statsministeren eller de øvrige topforhandlere på Marienborg havde tænkt på pensionisterne, da de aftalte selve momsforhøjelsen. Det skal ikke glemmes i denne forbindelse, at det jo rent faktisk kun var pensionistgrupperne, som fik kompensation. Der blev til alle de øvrige lavtlønsgrupper, og også til os andre, kun yderligere ¼ pct. momsforhøjelse. Men det var nødvendigt at tage dette forslag med for det første at få det vedtaget, for det andet at få pacificeret det mindre oprør, der var i den socialdemokratiske folketingsgruppe. Det er da også siden blevet flittigt brugt af de forskellige unge løver på venstrefløjen til at retfærdiggøre deres godkendelse af momsforhøjelsen.

Det er en ubestridelig kendsgerning, at momsen rammer de laveste indkomster hårdest, ikke bare fordi de selvklart må bruge en større del af indtægten til daglige fødevarer, men også fordi ikke mindst sygeligheden er større og sundhedstilstanden er væsentligt dårligere i de lavere sociale grupper, f. eks. ufaglærte arbejdere, arbejdsløse og pensionister. Det er ret så klart bekræftet i den store rapport, som i sommer kom fra socialforskningsinstituttet, og som på en lang række områder analyserer danskerens levevilkår i midten af 1970'erne. Bare for at nævne et enkelt eksempel så er der dobbelt så mange ufaglærte arbejdere, der har varige fysiske lidelser og dermed et større behov for medicin end alle øvrige i de højeste sociale grup-

per, nemlig de store selvstændige næringsdrivende og de højt placerede funktionærer.

Der er talt meget om, at det er administrativt besværligt, men jeg mener nok, at vi i bemærkningerne har gjort rede for, at der er mange lande i Europa, hvor man har en uensartet moms. Hvis man gør sig den ulejlighed at læse vores bemærkninger til forslaget, så vil man se, at overalt, hvor momsen er graderet i EF, er det netop på de to områder fødevarer og medicin, man har tilgodeset disse grupper i befolkningen med de laveste indkomster.

Når man nu her fra SFs side taler om, at det er vanskeligt at sætte en grænse for, hvor denne begrænsning for fødevarerne skal sættes, og man taler om, at det jo ikke er alle, der har råd til at spise kaviar osv., så tror jeg nok, at man kan tillade sig at sige, at det jo heller ikke er den normale spise herhjemme, hverken kaviar eller engelske bøffer, som hr. Bernhard Baunsgaard fra de radikale var inde på. Tværtimod synes jeg nok, man må sige, at det vil være rimeligt, at netop de, der har de laveste indtægter, også en gang imellem kan få en engelsk bøf.

Vi er godt klar over, at med den regeringskonstellation, der er, med venstre på de vigtige og udslaggivende taburetter, bl. a. skatte- og afgiftsministerens, så bliver det vanskeligt at fremme et socialt progressivt forslag, som med garanti heller ikke falder ind under CDs mærkesager. Men der skal ikke herske tvivl om, at det naturligvis igen, selv om det falder denne gang, vil blive genfremsat, ikke mindst fordi vi føler os overbevist om, at der langt ind i socialdemokratiet, i fagbevægelsen, hos de uddannelsessøgende og lærlingene er så stor forståelse for og tillid til vores forslag og den retfærdighedsgerning, som det er over for de dårligst stillede i vort samfund, at det nok skal blive til virkelighed, når tidens fylde kommer. Det kræver selvfølgelig – det er vi også i nogen grad klar over – at det nuværende regeringssamarbejde sprænges, og det vil vi da også føle som vores hovedopgave at medvirke til i den kommende tid.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om tinglysning af kapitalværdistigninger på jord og faste ejendomme som en offentlig prioritet [af Kaj Hansen (DKP) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 38. Fremsat 10/10 78).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Forslaget går ud på, at der af al fast ejendom skal beregnes en kapitalgevinst opgjort som forskellen mellem ansættelsen til ejendomsværdi ved 16. alm. vudering på den ene side og kommende vurderinger eller købesummer på den anden side.

Heri skal dog gives et fradrag, der svarer til den almindelige prisstigning i samfundet. Yderligere indrømmes fradrag, i det omfang der er sket forøgelse af værdien af ejendommen som følge af nybygning m.v. Den således opgjorte kapitalgevinst skal tinglyses på al ejendom som en offentlig prioritet, der efter ejerskifte forrentes med samme rentesats som diskontoen.

Det er nu sjette gang, kommunisterne fremsætter dette forslag. I sidste samling blev der skrevet betænkning over det samme forslag, og det fremgår heraf, at et stort flertal i udvalget indstillede forslaget til forkastelse.

Forslaget er stadig præget af forskellige uklarheder, som tidligere er blevet påvist, bl. a. vedrørende sikkerheden for den beregnede kapitalgevinst og afgiftens beregning. Genfremsættelsen og de dertil hørende bilag har ikke fjernet disse uklarheder. Således er bilag 3 på flere punkter i direkte modstrid med lovforslaget. Lovforslaget nævner f. eks., at

den til kapitalgevinsten svarende forpligtelse skal forrentes, men ikke kan nedbringes ved afdrag eller fuldstændig indbetaling. Bilag 3 taler derimod om en værdistigningsskat, som forfalder til betaling 12 måneder efter ejendommens afhændelse, men som på visse betingelser kan indestå rentefrit i anden ejendom, som sælgeren erhverver. Det fremgår i øvrigt ikke af bemærkningerne til lovforslaget, hvad man har tænkt sig at bilag 3 skal illustrere.

Regeringen har som bekendt bebudet et lovforslag om en rimelig beskatning af kapitalgevinster på jord og fast ejendom, og det skal jeg ikke komme nærmere ind på ved denne lejlighed. Jeg kan på regeringens vegne afvise det kommunistiske forslag.

Karl Nielsen (S):

Sidst tinget behandlede et lignende forslag fra kommunisterne var den 19. oktober 1977. Jeg var også dengang mit partis ordfører og gav udtryk for, at socialdemokratiet var enig i, at de store værdistigninger på jord og fast ejendom, som finder sted i disse år, er et alvorligt problem, som ikke kan ligge uløst hen. Vi har nøjagtig samme syn på værdistigningsproblemet i dag, men vi er langt fra sikre på, at kommunisternes forslag indeholder de rigtige principper til løsning af spørgsmålet.

Ministeren var inde på, at der ligesom ikke var sammenhæng mellem bilagene og forslaget. Jeg har også bemærket mig, at der tilsyneladende ikke er sammenhæng mellem bilag 3 og forslaget. Jeg synes endda, at der er meget modstridende i det. F. eks. tales der i bilag 3 om en værdistigningsafgift, der forfalder til betaling inden for en kortere periode, hvorimod det af forslaget § 5 klart fremgår, at den tinglyste kapitalgevinst ikke kan nedbringes ved afdrag. Men den uoverensstemmelse, som jeg her har omtalt, får vi sikkert en forklaring på af forslagsstillerne.

Jeg skal sluttelig afvise forslaget, idet vi forventer, at regeringen fremkommer med forslag til løsning af hele værdistigningsproblematikken.

Thorndahl (FP):

Dette kommunistiske forslag til statsovertagelse af al dansk jord, byggeri og virksomheder er en genfremsættelse, selv om kom-